



Kursplan för

# Tal- och språkstörningar hos barn och ungdomar 2, 4.5 hp

Speech and Language Disorders in Children and Youth 2, 4.5 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2025.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT22 , VT23 , VT24 , VT25

Kurskod	2LG105
Kursens benämning	Tal- och språkstörningar hos barn och ungdomar 2
Hp	4.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Logopedi
Nivå	G2 - Grundnivå 2
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk vetenskap, intervention och teknik
Beslutande organ	Utbildningsnämnden CLINTEC
Datum för fastställande	2021-10-18
Reviderad av	Utbildningsnämnden CLINTEC
Senast reviderad	2024-10-14
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2025

## Särskild behörighet

Studenten får restera med högst 15 hp från föregående terminer inom Logopedprogrammet.

## Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- Beskriva orsaker till läs- och skrivsvårigheter inklusive ledande förklaringsmodeller, och utifrån denna teoretiska grund motivera vad som bör ingå i en logopedisk utredning av läs- och skrivsvårigheter hos en- och flerspråkiga barn och ungdomar i skolåldern.
- Beskriva samförekomst mellan utvecklingsneurologiska funktionsnedsättningar hos barn och ungdomar i skolåldern, hur samspelet mellan individens kapacitet och omgivningens krav påverkar lärande, kommunikation och delaktighet, samt diskutera konsekvenser för bedömning, diagnosticering och intervention.
- Motivera val av förebyggande, intervenerande och kompenserande insatser vid läs- och skrivsvårigheter samt beskriva hur dessa insatser kan utvärderas.

- Ge exempel på innehåll i klassrumsbaserade logopediska utredningar, behandlingsmål och insatser, samt logopedens roll i skolan inklusive samarbete med andra professioner.

## Innehåll

Kursen behandlar förekomst och orsaker till språk-, läs- och skrivsvårigheter hos skolbarn och ungdomar. Vidare diskuteras samband mellan tal- och språkstörningar och läs- och skrivsvårigheter, och mellan språk-, läs- och skrivsvårigheter, matematiksvårigheter och utvecklingsneurologiska funktionsnedsättningar. Konsekvenserna för bedömning, diagnosticering och intervention kommer att belysas, och kopplingen mellan teori och praktik.

Kursen behandlar vidare metoder för bedömning av språk och kommunikation hos äldre barn och ungdomar inklusive läsning och skrivning och olika typer av insatser, såväl preventiva som kompensatoriska och intervenerande. Särskilt vikt läggs vid metoder lämpliga för att undersöka funktionell språklig förmåga i skolans olika kontexter ("klassrumsbaserad bedömning") samt hur lämpliga funktionella behandlingsmål och behandlingsaktiviteter för barn och ungdomar i skolåldern kan utformas och utvärderas. Kursen tar även upp aspekter av läs- och skrivprocessen ur ett flerspråkighetsperspektiv samt läs- och skrivutveckling och -svårigheter hos personer som använder alternativ kompletterande kommunikation.

Slutligen berörs logopedens roll i skolan utifrån grundläggande kunskap om pedagogiskt arbete och pedagogiskt förhållningssätt till elever med funktionsnedsättningar samt samarbete med skolans olika professioner.

## Arbetsformer

Föreläsningar, gruppdiskussioner och seminarier. En del läraktiviteter kan ske online.

## Examination

Examinationen utgörs av skriftliga inlämnings- och diskussionsuppgifter samt en skriftlig salstentamen.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Det tredje tentamenstillfället är nästkommande ordinarie examinationstillfälle på kursen. Om studenten genomfört sex underkända tentamina/prov ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som examinationstillfälle.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning får examinator fatta beslut om att frångå kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

## Övergångsbestämmelser

Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av ett år efter den tidpunkt då en förnyelse av litteraturlistan gjorts. Examination kommer att tillhandahållas under en tid av två år efter en eventuell nedläggning av kursen.

## Övriga föreskrifter

Kursen ges som huvudregel på engelska men kan ges helt eller delvis på svenska om omständigheterna medger det.

Kursvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda av Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

## Litteratur och övriga läromedel

### Obligatorisk litteratur

*Paul, Rhea; Norbury, Courtenay; Gosse, Carolyn*

**Language disorders from infancy through adolescence : listening, speaking, reading, writing, and communicating**

Fifth edition. : 2018 - xx, 812 pages

ISBN:9780323442343 LIBRIS-ID:22421406

ca 80 sidor

[Sök i biblioteket](#)

*Beukelman, David R.; Light, Janice C.*

**Augmentative & alternative communication : supporting children and adults with complex communication needs**

Fifth edition. : Baltimore : Paul H. Brookes Publishing Co., [2020] - PDF (xvi, 686 sidor)

ISBN:9781681253046 LIBRIS-ID:t6k6j7rtr9jmhq3w

ca 20 sidor

[Sök i biblioteket](#)

*Clegg, Judy; Spencer, Sarah; Rohde, Carla CE*

**Teen Talk. Language disorders during adolescence and young adulthood.**

Department of Human Communication Sciences, University of Sheffield, 2022

URL: [Teen Talk](#)

Valda delar av kapitel 1, 2 och 3.

### *Artiklar (ytterligare läsning till seminarier kan tillkomma)*

*Adlof, S. M.; Hogan, T. P.*

**Understanding dyslexia in the context of developmental language disorders**

2018 Ingår i:

**Language speech and hearing services in schools.**

Rockville, Md. : American Speech and Hearing Association, 1970-

ISSN:0161-1461 LIBRIS-ID:3510088

49 (2018) :4, s. 762-773

**The co-occurrence of neurodevelopmental problems in dyslexia**

*Brimo, K.; Dinkler, L.; Gillberg, C.; Lichtenstein, P.; Lundström, S.; Åsberg Johnels, J.*

2021 Ingår i:

**Dyslexia**

1996-

ISSN:1099-0909 LIBRIS-ID:4107858

URL: [Online access for KIB](#)

27 (2021) :3, s. 277-293

**Evidence-based pathways to intervention for children with language disorders***Ebbels, S. H.; McCartney, E.; Slonims, V.; Dockrell, J. E.; Norbury, C. F.*

2019 Ingår i:

**International journal of language & communication disorders**

London : Taylor &amp; Francis, 1998-

ISSN:1368-2822 LIBRIS-ID:4318919

54 (2019) :1, s. 3-19

*Meaux, A. B.; Norris, J. A.***Curriculum-based language interventions: What, who, why, where and how?**

2018 Ingår i:

**Language speech and hearing services in schools.**

Rockville, Md. : American Speech and Hearing Association, 1970-

ISSN:0161-1461 LIBRIS-ID:3510088

49 (2018) :2, s. 165-175

***Rekommenderad litteratur****Kamhi, Alan G.; Catts, Hugh W.***Language and reading disabilities**

3rd ed., Pearson new international ed. : Harlow, England : Pearson, c2014. - 1 online resource (i, 321 p.)

ISBN:9781292035192- LIBRIS-ID:15124366

[Sök i biblioteket](#)*Ukrainetz, Teresa A.***School-age language intervention: Evidence-based practices - Second Edition**

Austin, Texas: PRO-ED, INC., 2024, 743 pages, 2024

***Fördjupningslitteratur****Elliott, Julian; Grigorenko, Elena L.***The dyslexia debate**

New York, NY : Cambridge University Press, 2014 - 271 p.

ISBN:978-0-521-11986-3 LIBRIS-ID:16373686

[Sök i biblioteket](#)*Wallach, Geraldine P.; Ocampo, Alaine***Language and literacy connections : intervention for school-age children and adolescents**

San Diego, CA : Plural Publishing, Inc., 2020 - pages cm

ISBN:9781635502138 LIBRIS-ID:lz4pjl35jhk4tzx

[Sök i biblioteket](#)*Mishra, Ankit; Khan, Azizuddin***Domain-general and domain-specific cognitive correlates of developmental dyscalculia: a systematic review of the last two decades literature**

2022

URL: [Länk](#)

Ingår i:

**Child neuropsychology : a journal on normal and abnormal development in childhood and adolescence.**

Lisse, the Netherlands : Swets & Zeitlinger, c1995-

LIBRIS-ID:11242980

(2022) s. 1-51